

DZIESIĘCIOLECIE
LABORATORIUM TECHNOLOGICZNEGO DEZYNFEKCJI DEZYN-
SEKCJI, DERATYZACJI MINISTERSTWA ZDROWIA I OPIEKI
SPOŁECZNEJ (1952 - 1962)

W dniu 16 kwietnia 1962 r. odbyło się uroczyste posiedzenie naukowe. przypadające w dziesiątą rocznicę powołania do życia laboratorium. W programie posiedzenia przewidziano dwa doniesienia, a to: 1. „Wpływ temperatury otoczenia na wrażliwość samiec i samców muchy domowej na gamma-heksachlorocykloheksan”, Haliny Jedynak-Mańkowskiej, 2. „Konstrukcja i zastosowanie automatycznego przyrządu mikrometrycznego do oznaczania kontaktowych środków owadobójczych metodą „topical application”, Tadeusza Syrowatki.

Laboratorium Technologiczne Dezynfekcji, Dezynsekcji, Deratyzacji zostało powołane do życia zarządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 3 kwietnia 1952 r. jako zakład badawczy Centrali Deratyzacji, Dezynsekcji, Dezynfekcji „Derodinsekcja”, przekształconej w styczniu 1953 r. w Zarząd Dezynfekcji, Dezynsekcji, Deratyzacji Ministerstwa Zdrowia. Od dnia 1 stycznia 1957 r. laboratorium podlega bezpośrednio Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej.

Laboratorium pracuje nad zapewnieniem postępu w zakresie metod i środków do walki ze szkodnikami sanitarnymi, tzn. ze zwierzętami, które są zbiornikami zarazków, ich mechanicznymi lub biologicznymi przenosicielami albo czynnikami zarażenia. W związku z tym laboratorium:

1. prowadzi badania stosowane w zakresie dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji oraz niezbędne badania podstawowe w dziedzinie chemii, toksykologii i ekologii;

2. współdziała w wdrażaniu do praktyki przemysłowej i usługowej wyników prac badawczych i nowych osiągnięć techniki;

3. współdziała w pracach normalizacyjnych;

4. prowadzi działalność naukowo-informacyjną;

5. świadczy usługi w zakresie swego działania.

Laboratorium składa się z trzech działów: chemii, toksykologii i ekologii, a także z dwóch samodzielnych sekcji: dokumentacji i informacji naukowo-technicznej oraz administracyjno-ekonomicznej.

W czasie 10 lat swego istnienia laboratorium wykonało około 130 różnych opracowań. Do najciekawszych należy zaliczyć:

1. syntezy nowoczesnych środków dezynfekcyjnych, których aktywność jest badana na testach bakteryjnych oraz na jajach robaków;

2. prace nad środkami deratyzacyjnymi, które dały Polsce nowoczesny środek gryzoniobójczy „Kumatoks” — pochodną 4-hydroksykumaryny oraz w najbliższym czasie dadzą trwałą preparat z czerwonej cebuli morskiej; zaawansowane są prace nad wyodrębnianiem glikozydów czerwonej cebuli morskiej, co może mieć wartość także dla przemysłu farmaceutycznego;

3. prace nad standaryzacją sposobów oznaczania środków owadobójczych, a więc:

- a) związków organo-fosforowych metodami kolorymetrycznymi i polarograficznymi,

- b) kontaktowych środków owadobójczych przy użyciu testów biologicznych.

Technologia większości preparatów szkodnikobójczych produkowanych przez Gdańską Wytwórnę Trutek została opracowana w laboratorium.

Pomoc metodyczna, udzielana wojewódzkim zakładom dezynfekcji, dezynsekcji, deratyzacji obejmowała:

1. szkolenie personelu inżyniersko-technicznego na kursach (5) i kurso-konferencjach (3) zorganizowanych w laboratorium;

2. udział w licznych akcjach terenowych, do których laboratorium było wzywane;

3. wykonywanie badań kontrolnych prób środków szkodnikobójczych, nadsyłanych przez te zakłady (7398 prób, 19056 oznaczeń).

Pracownicy naukowcy laboratorium brali udział w krajowych zjazdach naukowych mikrobiologów, parazytologów, zoologów i farmaceutów. Uczestniczyli także w 6 międzynarodowych lub zagranicznych zjazdach w Berlinie (1961), Pradze (1957, 1961), Saratowie (1957), Warszawie (1957) i Wiedniu (1960) oraz odbywali staże naukowe w Anglii (1961-1962), Czechosłowacji (1957) i w Niemczech Wschodnich (1959). Nawiązane zostały liczne kontakty listowne z szeregiem zagranicznych badaczy o znanych w świecie nazwiskach. Odwiedziło laboratorium 11 pracowników

